

**Kort verslag van werkzaamheden betreffende de
bijzonder hoogleraar Bedrijfsgeschiedenis (inclusief de
sociale aspecten) aan de Universiteit van Amsterdam in de
Faculteit Geesteswetenschappen en de Faculteit
Maatschappij & Gedragwetenschappen over het
academische jaar 2008-2009**

Dr. J.L.J.M. van Gerwen
jge@iisg.nl
020 6685866

Amsterdam, januari 2009

Inleiding

Tijdens de op 30 november 2007 gehouden vergadering heeft het curatorium van deze leerstoel ingestemd met het verzoek van prof.dr. E.J. Fischer te worden vrijgesteld van zijn college taak in het eerste trimester van het academische jaar 2008-2009. De colleges zijn waargenomen door dr. J.L.J.M. van Gerwen, senior onderzoeker bij het Nederlandsch Economisch Historisch Archief (NEHA).

De beoogde leerdoelen in de colleges 'Inleiding in de bedrijfsgeschiedenis' waren:

1. Studenten wegwijs maken in de theorie en praktijk van de bedrijfsgeschiedenis in binnen- en buitenland. Speciaal was er aandacht voor ondernemers en hun competenties.
2. Studenten kregen tevens een beknopte inleiding in de bedrijfseconomie en leerden hoe ze een bedrijfshistorisch onderzoek dienden aan te pakken en een artikel/monografie op bedrijfshistorisch terrein te kunnen schrijven.

Colleges en onderwijs

Het aantal colleges (van twee uur) in het eerste trimester bedroeg 12. De collegereeks is afgesloten met een schriftelijk tentamen (collegestof en opgegeven literatuur). Aangezien het een 10-puntsvak (keuzevak) betreft, is uitgegaan van de volgende studielast:

- 280 uren
- Circa 600 pagina's lezen
- Opdracht 1 (10 %): formuleren van een probleemstelling
- Opdracht 2 (15 %): verzamelen van biografische informatie (in relatie tot competenties van ondernemers)
- Opdracht 3 (15 %): maken van een recensie
- Schriftelijk tentamen (60%) op basis van collegestof en literatuur

In totaal hebben zes studenten (studenten geschiedenis en Europese studies) het college gevolgd. Twee studenten hebben te kennen gegeven geen tentamen te willen doen. De overige vier studenten hebben met een positief resultaat de collegereeks afgesloten. Hun beoordeling is gebaseerd op een drietal tussentijdse toetsen c.q. opdrachten en een afsluitend schriftelijk tentamen. De waardering van de studenten voor de module was positief.

Collegedata

12 Colleges op donderdagen van 9.00 tot 11.00 uur (inclusief een excursie naar IISG/NEHA)

18 september	Introductie bedrijfsgeschiedenis (1): grote thema's binnen de bedrijfsgeschiedenis in binnen- en buitenland
25 september	Introductie bedrijfsgeschiedenis (2)
2 oktober	Geschiedenis van de bedrijfsgeschiedenis
9 oktober	Fischer: de Twentse case, plus kostprijsanalyse
16 oktober	Bezoek aan NEHA/IISG voor college over NEHA/IISG: geschiedenis, doel en activiteiten, bronnenmateriaal t.b.v. bedrijfshistorisch onderzoek, rondleiding, onderzoek in opdracht
23 oktober	Collegevrij
30 oktober	Onderzoek naar ondernemers in historisch perspectief: theoretische concepten, definities en bronnen
6 november	Ondernemers nu (Het Nederlandse ondernemingsklimaat in cijfers 2008)
13 november	Onderzoek naar ondernemers (S. Wenekers)
20 november	Ondernemerscompetenties (Y. Cassis)
27 november	Ondernemers: MKB en familiebedrijf (H. Berghoff)
4 december	Kerende kansen en bedrijfseconomische begrippen (K. Sluyterman, R. Slot en G.H. Minnaar)
11 december	Kerende kansen en bedrijfseconomische begrippen (K. Sluyterman, R. Slot en G.H. Minnaar)

Tentamen 8 januari 2009 van 9.00 tot 11.00 uur

Herkansing: 15 januari 2009

Literatuur

- K.E. Sluyterman, *Kerende kansen. Het Nederlandse bedrijfsleven in de twintigste eeuw* (Amsterdam Boom 2003).
- R. Slot en G.H. Minnaar, *Elementaire bedrijfseconomie* (Groningen/Houten: Wolters Noordhoff 2007, 15^e druk).
- K.E. Sluyterman, 'Nederlandse bedrijfsgeschiedenis: de oogst van vijftien jaar', deel 62 (NEHA Jaarboek) (1999) 351-387.
- Geoffry Jones en Keetie Sluyterman, 'British and Dutch Business History', in: Franco Amatori & Geoffry Jones, *Business History around the World* (Cambridge 2003) 111-146.
- Ferry de Goey en Greta Devos, 'Ontstaan en uitbouw van de bedrijfsgeschiedenis', in: Ch. Vancoppenolle (ed.), *Een succesvolle onderneming. Handleiding voor het schrijven van een bedrijfsgeschiedenis* (Brussel 2002) 43-77.
- E.J. Fischer, *Fabriqueurs en fabrikanten. Twente, Borne en de katoennijverheid 1800-1930* (Utrecht 1983) 3-34 en 359-280.
- Y. Cassis, *Big Business. The European Experience in the Twentieth century* (Oxford 1997) (Chapter Competence) 119-157.
- S. Wennekers, *Entrepreneurship at Country Level. Economic and Non-Economic Determinants* (Rotterdam 2006) 1-29.
- *Het Nederlandse ondernemingsklimaat in cijfers 2008*, hoofdstuk 6 Ondernemerschap 163-186.
- Hartmut Berghoff, 'The End of Family Business? The Mittelstand and German Capitalism in Transition', in: *Business History Review* Summer 2006, 263-296.